

# NÓGRÁDI LAPOK

## és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

**Előfizetési feltételek:**  
Egy évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesre 1 frt 50 kr.  
Egyes szám ára 15 krajczár.  
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalnál lehet B-Gyarmaton.

**Hirdetési díjak:**  
Öt hasábos hirdetés 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.  
Nyitólír garmond sora 20 kr. — Nagyobb és többesori hirdetések  
jutányosan alakoztatnak.

A lap szellemi részére s a nyitólírra vonatkozó minden  
közlemények a szerkesztőhöz küldendők.  
Előfizetési pénzek, reklamációk, és hirdetések  
a kiadóhoz tartoznak.

### Előfizetési felhívás

#### „Nógrádi Lapok“

1881-ik évfolyamára.

#### Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . . . 6 frt.  
Fél évre . . . . . 3 frt.  
Évesre . . . . . 1 „ 50 kr.  
Egy hónapra . . . . . — „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz csatolva, — legcélszerűbben postautalvánnyal — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,  
kiadó s lap tulajdonos.

Horváth Danó,  
fel. szerk.

### B-Gyarmat, 1880. deczember 3-án.

A jövő 1881-ik év jan. 1-től — 15-kéig a magas kormány új népszámlálást rendelt el. Fontos cselekmény ez, mely bizonyára megérdemli, hogy bővebben foglalkozzunk vele. Napjainkban mindinkább sürgetőbben-sürgősebben lép előtérbe a statistika. A számok kezdik jogukat gyakorolni, gyakorolni kérik, hűtlenül, irgalom nélkül. Kimutatás kell ma mindenütt, mindenben, ha azt akarjuk tudni, hogy egyik-másik dologgal hányadán vagyunk. A lelkiismeretes számokban mutatkozó eredmény az igazi eredmény ma, a többi semmi figyelemre sem méltó.

A fejlődés és műveltség terén jóval meghaladt bennünket, magyarokat a külföld és így a statistika terén is túl vagyunk általa szárnyalva, de dicsegetés nálunk is a törekvés, hogy nyomukban vagyunk és törtetünk utánuk. Hogy ebben is, mint mindenben, ugrottunk és kevésbé vettük figyelembe a természetes egymásutánt, más szóval, hogy a statisztikára nem készítetünk el eléggé a nemzetet, ez már

nekünk magyaroknak velünk született gyengénk és így nincs mit csodálkoznunk, ha népünk az idegenkedés bizonyos nemével viseltetik mindenszámkimutatás iránt, legyen az családja tagjai, házi vagy igavonó barmai- vagy terményeiről.

A népszámlálásnál ezen idegenkedésnek nincs semmi alapja. Nagyon is érdekünkben van ép nekünk, magyaroknak megtudni, hányan vagyunk. Egy félreismerhetetlenül küzdelem jövő vár Európa pemszeteire, mely küzdelemben a pangermanismus, a panslavismus és a panromanismus fog az elsőbbségért egymással viaskodni. E küzdelem hullámai érinteni fogják hazánkat is, mely mind a háromnak bírja kebelében zajongó elemeit, amelyek többé-kevésbé érvényesíteni is fogják hol itt hol amott nemzetiségi és faji törekvéseiket. Hogy e világtusában megállhatjuk-e helyünket, vagy lesepertetünk-e a küzdéstről, az a népek sorsát intéző gondviselés titka.

Hogy e küzdelem kézzel-kezelhetetlenül ne találjon bennünket, szükséges, hogy számot vegyünk magunkkal, és számba vegyük mennyivel többesör, hogy tulajdonkép hányan is vagyunk. Ezt eszközli a jövő 1881-ik év január 1-seje és 15-dike közt lefolyó népszámlálás.

Népünk közt nagyon el van terjedve azon töves felfogás, hogy minden statisztikai kimutatás csak azért kívántatik be, hogy az adó emeltessék. E felfogást meg kell semmisíteni. A statisztika ma ép oly tudomány, mint bármely más ága az emberi tudásnak. Valamint ezen tudományágak fejlődnek és gyarapodnak, akár emelkedik az adó, akár nem; ép úgy halad és fog haladni a statisztikai tudomány is, akár gazdagabbak, akár szegényebbek leszünk, mert a statisztikának örökmindig az volt és az is

leaz a feladata, hogy megmutassa hányan vagyunk, akár puliszkával élünk, akár fácskacszombbal; hogy megmutassa mennyink van, akár egy maroknyi volt termelésünk, akár annyi, hogy számát sem győzzük.

Ily szempontból kell a jövő évi népszámlálást is felfogni és ezért azólitjuk fel megyénk közsegeinek előljáróit, magyarazzák meg a népnek, hogy ne viseltessék ellenszenvvel e számlálás iránt, hanem legyen annak hasznos, szükséges voltáról meggyőződve. Azok, kik e számlálást eszközlik, járjanak el kötelességük teljesítésében lelkiismeretes buzgóság és pontossággal, azok pedig akik a bevallást vezetik, ellenszenv- vagy félelemből, ne titkoljanak el semmi oly adatot, a mely hivatva lesz nemzetünket úgy magunk, mint a külföld előtt bármely tekintetben emelni, hanem inkább magyarhoz illő nyíltszívűséggel valljanak be mindent úgy, amint van. Ha tövesek lesznek az összeírás adatai, önmagunknak ártottunk, mert megnehezítettük saját helyzetünknek helyes megismerését és ez által lehetetlenné tettük annak javítását, ez pedig bűn lenne önmagunk, saját nemzetünk iránt.

### Nógrádmegye t. tanítókhöz!

Köztudomású dolog, hogy a nógrádmegyei tanítótestület az ez évi 8. Tanácsban tartott közgyűlésén szavazott személyes tisztelet meg bízalmával és a következő három évre elnökének választott.

Ezen megtisztelő bizalom rám néve oly becses, hogy ezért köszönöm és hálám csak a rám bízott kötelességek pontos és bő teljesítésében állhat.

A tanítótestület iránti köteleim egyike az egyetértésben áll. Ezen kötelességemnek óhajtok megfelelni, midőn a sorokban önmaguk fordulok „nógrádmegyei kántároknak!”

## TÁRCZA.

Az életunt.  
(Markbreiter E. L.)

Mért is kelle látnom téged?  
Mért találkoztam veled?  
Csalfa lány, hő szerelemre  
Mért gyulasztád szívemet?

Oh, bár ne hallottam volna  
Édes hangodat soha!  
Oh, bár ne is láttam volna  
Bájos arcodat soha!

Oh, bár soh' se mertem volna  
Illetni gyöngéd kacsát!  
Bár ne szólított volna ajkad  
Bistatón — egy árva szót!

Értékim mámorba fúltak,  
Lángra gyújtád szívemet!  
Eltűnt régi nyugodalmam,  
Kétség gyöttri lelkeimet!

Mért tanított el egy magadtól,  
Mít vétettem én neked?  
Mért dőled föl, máj, egészen,  
Legszívesebb álmidőmet?

Ajkad gémzmosolyra nyílik,  
Kinémem gyönyörködél!  
Nincs öröm est elviseelni,  
Oh, a fájdalom megöl!

Hítmegést és sujtó kint én  
Másként is szenvedék,

Hogy egészen tönkre jussak,  
Ah, csak ez hiányzik még!

El, el innen. Oh, el innen!  
A világba bujdosom,  
Míg szívem porrá nem őrül  
Az eméztő fájdalom!

Báson hajtem vánkocsmra  
Gondoktól beteg fejem,  
S úgy sajog a bős sebektől,  
Oly vigasztalan szívem!

Hitvány őstón: dődelgetni —  
Életet, mit gyűlölnék!  
Balgaság: a súlyt cipelni,  
Mely alatt folyvást nyögünk!

Herkules légy, fojtad meg hátam  
E kígyót: az életet!  
Sámson légy, kít önkészével  
Halmozott sirhant temet.

Oh, hozzatok nekem bort!  
És hűd rá te csigány!  
Igy majd az égető hő  
Mámorba fül talán!

Már hangzanak a hárok,  
A bor fogy emberül,  
De bor- és énekárba  
Kinémem csak nem merül.

Hiába, oh, hiába  
A bor s a dallamok,  
A hő fagyos álmából  
En el nem futhatok!

Oh, bár örökkéig fájna  
Boríték lelkemet!  
Hogy elfeledni tudnám,  
Oly koldusá mi tett!

T. Luby Sándor.

### Békóczy János.

— Történelmi bemut. —

I.  
Feketevár.

Hajdan erős magyaroknak  
Most a baglyok lakhelye.  
Kisfaludy B.

Az 1738-ik évben szerfelett kemény tél köszöntött be hozzánk, épen olyan csikorgó hideg volt, mint midőn Hunyady Mátyást királyiá választották a Duna jegén.

A folyamok hátán könnyű sajkák helyett most sima jégkéreg terjed el. A bércek szuszmarás hóval, a magasabb helyek pedig fényes és csillogó jégcsapokkal vannak ellepve. A fák dermedt ágain az odafagyott hó képezi a leveleket. Csicsorgó madárkák helyett egy-egy tova szelő vad lakja a rengetegeket. Az egész ország egy végtelen fehér lepel, melyen csak a városok és falvak mutatnak közönkint némi homályos körvonalakat.

Ha ez idő tájban valaki a hátsági bércek legmagasabb csúcscsára áll s onnan végig a néma erdőn, egy szép téli panoráma áll előtte. Körökörül óriási rengeteg és, néhol odvas fákkal, melyek tarkarva



Mindenütt, a hol a szellemi haladás értékét ismerik, nagyra becsülik a továbbképzésre irányult iparkodást, mint a nép felvilágosításának és jólétének leg-hatalmasabb eszközeit.

A nép felvilágosítása és jóléte előmozdítására pedig első sorban mi néplajmók vagyunk hivatalos. Azonban a hivatalunknak csak akkor és úgy fogunk megfelelni, ha magunk részéről mindent elkövetünk, hogy a saját és a továbbképzésünkre szolgáló eszközök birtokába jussunk; mert aki nem akar visszatérni, (s nekünk tanítónak nem is szabad) aki akarja, hogy az emberi társaságban méltó helyet foglaljon el, úgy pedig, hogy ne mondhasa senki, miként bonyolult és kényelmes életmódja által csak a társadalom terhére van: annak haladni kell, és pedig haladni a korzellelem szigorú követelményei szerint.

A korzellelem követelményeinek tekinthetjük a tanügy mezején a mi megyei tantestületünket is, mely sok küzdelem után sok ellenállás dacára három évvel ezelőtt megalakult; a melyben felelősen, minden időben befolyás és nyomás nélkül, menten egyesülhetünk közös célunk — a nép művelődésének és szellemi fejlődésének előmozdítására, s működhetünk — a tanítók szellemi és anyagi jóléte előmozdítására.

Előmozdítását az emberi társadalomban senki legkevésbé sem tagadhatja el hosszabb ideig a nélkül, hogy a szellemi elmélyedés hátrányait ne érezze; kell tehát, hogy kik működésének támaszt és alapot szerzendő, egy nagy egységes csatlakozás.

Ilyen egységet, ilyen támaszt akartak teremteni, midőn megalakították a mi megyei tantestületünket.

Honát merítsen a falusi tanító előmozdítását magában lelkesedést, munkakedvet és nemcsak véleményét osztotta; hol szeressen tudomást a nevelésről és oktatás újabbkori viszonyairól és közoktatás ügyünk állapotáról, ha nem a tanító-egyletekben? Hol szeresse meg a tanító-szerény anyagi körülményeinél fogva, a továbbképzésére szolgáló és a korszínvonalán álló nevelési szakkönyveket, ha nem az egyesületekben? Együtt erővel könnyebben létesíthetünk és tarthatunk fenn egy továbbképzésünkre okvetlen szükséges könyvtárt és az által hozzá járhatunk jó pedagógiai művekhez.

Amint önkéntes fordultok a „karszár urak” különböző azokról, akik eddig „távol maradtak tanítói életkörü és járási” körülményeiről, és felkértem, hogy félretérve minden kicsinyesügről csatlakozzanak hozzáunk, hogy így egyetemes, egymással támogatva virágzóvá tessék „egysülni”.

Az ösztönzési kapcsolatok oly szorosra szorultak, mint a milyen ösztönzések érdekelnek, s megszervezve koronás királyunk ezen jelszavát: „viribus unitis”, (egyesült erővel) működünk meggyőző népszerűségűnek felvilágosításunk. Adja Isten, hogy felvilágosításunk sikere legyen!

S. Tarján, 1880. december hó 1-én  
Müller Károly  
a néprámegyei tantestület elnöke.

### Iskolaügy.

Múlt hó 27-én tartottuk a helybeli állami elemi iskola tanítóit Pajor István úr mint a m. kultúr minisztérium által az ezen dicső állásról lele-

hajolnak meg a tomboló orkán dühös rohamai alatt. Minden egyes szöglet apró darabokban szorít a szuszmarás havat ágaikról a szélvész s mint pelyheket hordja szét a levegőben.

A bércek és ősi fák között magára nyulva látszanak Fekete-vár karcsú, hálapetti tornyai. Homályos rovátkákban emelkednek ki a vár sánczai. Az egész vidék néma, sehol egy emberi alak, sehol egy élő lény nem mutatkozik. Az egyhangúságot csak a síró szél és a dühös zavarja néha meg. Az est már délután négy óra tájban kezd leereszteni hamvas, szürke fátyolát s öt óra felé allig láthatni negyvenötven lépésnyire.

1738. január vége felé egy napon iszonyú vihar futja át az egész vidéket. Óriási bukkekkel tördel le rettenetes karjaival s a sziszdes tügyek gyökerestül dűnek ki helyeikből. A vadak féltéken bújnak barlangjaikba vagy egyes vén fák odáiba s onnan nézik rémre az ádáz szivatar dühöngését. A szél hordja a havat és törögve verdeszt azt oda a magas bércek jeges sziklához.

E rettenetes időben, midőn még a farkas is nyöszörgve húzza meg magát odújában, egy csapat lovas írály közeledik a vár felé. A lovasok meleg téli köpenyek alá rejtik fegyvereiket, míg egyesek a szakállukon csüngő jégcsapoktól iparkodnak megmunkálni.

A mistégy kétféle fényű csapatban leverten dolmányos magyar lovakok láthatók. Előük egy halvány arcú de szép magatartású, de leg lovas léptet paripáján a fák között igavonta. Mellole egy remete lovagol beléjük, néma és keskeny borsot a halvány lovaggal.

pett Komjáthy Anzelm kir. tanfelügyelő helyére kinevezett gondnoksági elnököl, Steiner Gábor igazgatótanár vezérlete alatt. — Igazgatótanár úr a megválasztott meleg szavakkal üdvözlőn, kifejezést adott azon meggyőződésének, hogy a magas kormány választása nem csak a székváros kebelében, de a megye összes értelmiségi köreiben is örömdetes vízbangra tált, midőn ezen fontos állás oly érdemteljes egyénnel töltetett be, kinek a tanügy itánt meglepő érdeklődése s e téren való irodalmi működéséről is. köztudomású szakavatottsága általános elismerésben részesül; ajánlva egyszerűsége az intézetet és ügyet gondnoksági elnök huzalmá és jóakaró pártolásaiba, tiszteltáit név szerint Hager Sándor, Vágner István és Zelenka János urakat egyenkint bemutatá. — Pajor István úr az őt megválasztó üdvözlésre szerényen, s egyszerűsége általánosságának teljes átértéséből merített „vizionizással” felelt, melybe teendőinek körvonalait és biztos áttekin-téssel befooglalván, ígéretet tőn, hogy ügybuzgalma mulni nem fog, és a mennyiben jó irányú törekvéseinek kivételében utaltan nehézségekbe ütköznek, reményli és biztosan hiszi, hogy ezeket oly hivatott szakférfiak segítségével, s melyekkel a jelen tanári karban az intézet méltán dícsőkedhetik, minden előforduló alkalommal ellátja hárthatni. Kéri bizalmukat, és lelkes közreműködésüket. Mire a küldöttség, kölcsönös szívélyes köszönetekkel, s ez által mintegy az új frigynek megerősítése után, láthatólag emelt hangulatban búcsúzva, távoztak.

A „Szécsény-vidéki gazdasági-egylet” által f. évi október hó 31-én Szécsényben tartott választmányi gyűlés jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Balás Antal elnök, Bugát Lajos, Hoffman Ignác, Szabó Károly, ifj. Szakal Antal, Szigethy Ferenc, Szigvártó Pál, Bayer Sándor, Hoffman Jakab, Szojka Emil, Pokorny Pál, ifj. Trajter Mihály, Vancsó Béla, ifj. Varga János, Zaduban Ádám, Ruszinkó Antal titkár.

Balás Antal elnök megnyitván a gyűlést örömmel üdvözlö a gyűlésben megjelent választmányi tagokat.

Mindenekelőtt lelegevőbb színekkel esett a szakszabályok fontosságát, szükségességét s felhívja a választmányt azok megalkotására.

A választmány részéről ezen indítvány, melyen pártolatt a rövid táncoskór után a választmány körítkezé megállapodásra jutott.

A szakszabályok száma tíz — ezekbe az egyleti tagok következőleg választottak be.

I. Földmívelési szakszabályba: Balla Benő, Beke Albert, Krivácsy Antal, Hoffman Ignác, Ruszinkó Antal,

II. Állattenyésztési szakszabályba: Dúbravitsky Ádám, Bugát Lajos, Vancsó Béla, Hoffman Ignác, Ruszinkó Antal.

III. Szőlő-borászati, pincze szakszabályba: Balás Antal, Szojka Emil, Pokorny Pál, Szigvártó Pál, Csiky József.

IV. Közgazdászati statisztikai szakszabályba: Zaduban Ádám, Pinter Sándor, Buttler Henrik, Bayer Sándor, Beke István.

— Mit gondolsz édes Pálom — kérdő a lovag — várnak-e minket Fekete-váron?

— Semmi esetre sem, — felelé a remete — egy lélek sem tud jöttünkről semmit is. Midőn két héttel ezelőtt elhagytam lakomata hó már lecsott a ettől fogva a vidéknek minden közlekedése megszűnt a várral. Katalinnak is csak annyit mondék, hogy pár hét múlva várhat téged uram, de csakis te jössz egyedül látogatába és titokban ó hozzá. Ha vár, akkor itt a kanyarulónál meglátjuk jelét az égő gyertyát a keleti torony ablakában.

De mit fog mondani akkor ha látja, hogy ellenség módjára törünk a várba be? Kérdő lemerággóva a lovag.

— Mit mondana? A török szultán parancsolta bá embereinek, hogy foglalják el a várat s így te uram ment leszed minden gyanútól, válaszóla határozottan a remete.

Ekkor a kanyarulóhoz értek s a kérdéses világot csakugy fényleni látták a torony ablakában.

Szép csendesen közeledtek az élejteli nem adó várhoz s annak alacsony falai alatt megállva a lovasok fele fákhoz kötö paripáit, a többi pedig a kapu felé haladott csendesen. A gyalogok pár lábtól emeltek a falakra s lovagunk lépett először a létrára.

Két mogorra ót virrasztott a sáncokon belül s két óber kutya fektűt a kapuk ajtaja előtt.

Amint a lovag fellépet a falra a két réb dühös ugatással ugrott feléje. Ő azonban néhány csomó kő és szurkos szir keveréket dobott elölük; mit azok möhön kaptak szájukba. A kőc fogak közé vette magát s az ugatással felhagyva ettől iparkodtak lábakkal megszabadítani magukat. Mig ezek ártalmatlanná töl-

V. Technikai és gépészeti szakszabályba: Vancsó Béla, Hoffman Ignác, Szakal Antal, Szigvártó Pál, Králik István.

VI. Közlekedési szakszabályba: Szojka Emil, Székely János, Szakal Antal, Balás Antal, Ruszinkó Antal.

VII. Kertészeti méhészeti szakszabályba: Szigvártó Pál, Szojka Emil, Szabó Károly, Bárd Béla, Szigethy Ferenc.

VIII. Ismeretterjesztő szakszabályba: Paluszky Ágost, Zaduban Ádám, Simodsz János, Pinter Sándor, Balás Antal.

IX. Házilipar, belgazdászati szakszabályba: Trajter Mihály, Varga János, Pokorny Pál, Pinter Sándor, Bugát János.

X. Erdészeti szakszabályba: Tóth Jenő, Szabó Károly, Szigethy Ferenc, Balás József, Balás Antal.

Minden szakszabály öt tagból áll.

Felkértem azon egyleti urak a kik magokat valamely szakszabályba beválasztatni óhajtanak, — sziveskedjenek ezen szándékukat az egyleti titkárral közölni, ki a kívánt bejegyzést azonnal teljesítendő.

A szakszabályok állandósságának, minden az egyes szakszabályok keretében művelőtek azonnal felöllelik a alapszabályszerűleg járnak el.

A szakszabályok ekként történi megalakulása után Balás Antal elnök a választmányi gyűlés elébe következő javaslatokat előterjeszt.

Jelentes ki az egylet közgyűléseleg: hogy:

1. A közigazgatásnak törvényhozás útján leendő radikális átalakítása égető szükség, mert erőlyes végrehajtás alólól csupán független végrehajtó közegek által remélhető.

2. Az országos közmunkának törvényhozás általi reformja, oly módon; hogy az utépités ne csupán a birtokos és földmívelő osztályt, hanem az iparos kereskedelmi pénzes embereket is aránylag egyiránt terhelje. — Ennek egyik lehetősége a külföld példájára behozandó vámtól felteletetetik.

Továbbá a közmunkának természetben leendő ledolgozására, — melynek úgy sincs eredménye — szüntessék be, vitessék ki a közmunkatartozás adó arányban mindenki, közpénzért megalkudott erővel sokat, — természetben leszállt kézi erővel, mint láthatjuk semmit sem lehet végezni.

3. Az állattenyésztésnek egyik fő feltétele a marhasz, — ennek oly mennyiségben leendő kiszolgáltatása, hogy ahhoz minden gazda könnyen és olcsón juthasson, rendkívül szükséges ez okból: egy kir s rakárnak felállítás Szécsényben kívánatos lenne, hogy a marhasz is olcsón és közel mindenki által megvásárolható legyen.

4. Szécsény egész vidéke által behajtott és sok oldalilag szorgalmazott B. Gyarmat, Szécsény, Pálfaival keskeny vágányú vicinális vasútnak kiépítése legégetőbb szükség — különben a vidék gazdasági minden szorgalom mellett a vasutól elszigeteltség miatt töhkre mentek.

5. Sikeresebb állattenyésztés tekintetéből nem csak állami mának, de állami híkak felállítását is kál-moztassék Szécsény számára.

tek a gyalogok is sűrűn kezdtek már mutatkozni a falakon. A két ór ügyelmessé léteve az ugatás által szétnézett és látva a feltűnő idegen alakokat vészölvéseket adott, mire a várbeliek is ébredni kezdének. A benyomulók lefegyverzők a meglepett kaput s a künn lévő lovaságnak nyitottak át. Az órség példátlan zavarban futott az udvarra és havas tüzeléssel fogadták a jövevényeket. Rövid harc fejlődött ki, mely után a vár a spahik kezébe került. Néhány halott és sebesült vére festé be a fehér lepet.

A lovag Pállal többektől kiérve benyomult a lakott részbe és szobáról szobára nyitottak, míg végre a torony alsó celláiban a várnagyot lelték leányával a legnagyobb ijedségekben.

Amint a lovag belépet a férfi kardjához kapott.

— To vagy az szökevény? — s kivanva kardját rohant a lovag felé.

A leány azonban közbe veté magát és atyját átölve iparkodott csillapítani.

— Atyám az letenért ne légy indulatos!

— Raneburg Salamon — monda lovagunk — add meg magadat mert a vár kezelnkben van.

— Hallgas gonosz, — kiáltá vissza az — remeg, mert ütött a visszatörési órája. Katalin ez a tömved s azé az alattomos remetée. Láttam, hogy sokat tanácskoztatok és én tompa eszemmel nem bírtam kitalálni terveket.

— Raneburg — válaszóla a lovag ünnepélyesen — leányod ártatlan, én mondom azt nemesei szavamra. A porta határozata az, hogy várát el legyen foglalva, itt van a fermán kezembben ime lásad. — S azakk egy begümbölyített iratot dobott elébe.



6. Az adó és csendbistosi hivatalnak a régi alakban leendő visszaállítása mulhatlanul szükséges Szécsényben, nem különben a telekkönyvnek a szécsényi járásbíróshoz való áttétele a már ismeretes ajánlatok mellett.

7. A Szécsény-vidéki gazdasági egyesület mint ilyen a vidék kiterjedése és népcsoportjához képest aránylagos állami segítségre részesüljön, miként ezt más egyletek is élvezhetik, — ennek kérelmezése elhatározott.

A jövő közgyűlés s. évi december 29-án Szécsényben a kaszinó helyiségében délelőtti 9 órára kitűztetik.

#### Tárgyak:

1. A f. évi számadások megvizsgálása.
2. A jövő évi költségvetés megállapítása.
3. A megalakult szakosztályok megerősítése illetőleg kiegészítése.
4. Egyéb indítványok.

Ruszkó Antal  
egyleti titkár.

A város kerest egyet javára sorsházával egybekötött táncszalonra kildött nyereségtárgyak jegyzéke.

Moháry Gyula egy szivartárcsa; Turcsányi Albert egy szivartárcsa; Tillman Károlyné Szilva Jolán egy dohánytartó; egy kenyérszár, 68 db szobor, Schiller szobor; Szabó Jánosné Tomka Malvin egy liqueur service 6 személyre; Frónay Pálné Máriaasszony Nona állvány szivarhamu, gyertya és gyufatartóval; Hosszár L. né Ká Andoriné egy thea csésze, egy kávé és tejes kanna két csészével, egy kanyér vagy gyümölcscsészé váló tál; Frideczky Lajos állvány 12 tojástartóval, egy torta állvány; Harmos Gábor kis majolika váza; Simonyi Kálmán 6 személyre liqueur service; Horváth Danóné levélirtó kézimunka, egy munkakönyv; Gazdik Lajos két rés gyertyatartó hamuvetővel, egy kis stikkellő olló; Bekó Albertné egy dohánytartó, gyufa és hamutartó, kényegombó, kulcsartó; Kék-Nesely Leopoldina kalaptartó fogas; Kövy Balintné Irma gyümölcstartó asztal, kézimunka táca, kávéterítő kézimunka; Himmeler Mórné egy gyermekjáték; Kubányi Lajos egy elejtőestmény; Sav. Weber Jánosné egy állvány gyufa és hamutartóval; Tapolcsányi Ferencné egy porcsukortartó; Tapolcsányi Ferenc egy szivar, gyufa és hamutartó; Baintner Ottóné egy gyertyatartó, egy kulcsartó kézimunka; Okolicsányi János egy szobor, két virág váza; Br. Pongrácz Sarolta egy állvány haltartó és két virág csereppel; Szontag Tivadarné két virágcserep; Styanai Antal 6 fekete kávé csésze; Hartvich Ferenc 2 tárcsa; Hartvich Sarolta kézimunka vánsok; Hartvich Hermin kézimunka kis vánsok; Gróf Csabirán Lászlóné egy salontámpa; Gróf Zichy Livia két salontámpa; Havas Gyuláné és Steller Antalné két ágy gyertyatartó, egy dohánytartó, egy virágkorso, egy hamutartó, egy óratartó; Thurzó Pácolay Ernáike egy gipszszobor; Szabó Nona 2 virág váza; Kubányi Nona és Margit 2 virág váza, egy levélnehéz; Bogyal Géza né egy gyümölcstál, egy szivar és hamutartó, egy pléhdoboz; Hosszár László egy majolika dohánytartó, 12 gyümölcstányér, egy virágcserep, egy gyümölcstányér, egy kál gyertyatartó; Szentiványi Ferencné íróasztalkésztel bronzból; Braunmüller Sándor egy kóp Doré után, egy csontkés göröcsői képpel, fakanel és villa salátához, porcellánállvány, hecske, egy pár ingelő gomb, egy íróhegyező; Havas Sándor elejtőestmény; Veres Gyuláné gipszszobor; Veres Ernőné gyümölcstartó; 6 gyümölcstányér; 1 dohánytartó; Reiser Fülöp 6 gyantitár ingomb; Böhm J. 3 kávéskálka; Komjáthy Balogh Berta egy dohánytartó; Velas Sarolta Dávidné 2 alabastrom kénygyertyatartó; Vancsó Béláné egy váltartó, egy dohánytartó; Baldevnégh Józsefné egy gyümölcstáca, egy virág váza; Géczy nővérek 2 fali kép; Hoffmann Jakab 1 gombostámpa és 1 kőmőcsai arany; Bercselly Isabella 1 virágtartó, 2 ágygarcsok; Szakall Lajosné 6 db csomogtányér; Madarassy Laura 1 dohánytartó; Manóssy Vaskovits Mária 1 óratartó, 1 kál kosár, 1 dohányzáscső, 2 porcellán figura; gróf Forgách Antalné és gróf Forgách Ilona 12 szent villa és tea service, 1 ágyasztalcsészé márványból, egy tolltörő porcellánból, 1 szivarhamutartó (kál festéssel), 1 doboz levélpapír (szabad kézzel készült felvényekkel), 1 doboz levélpapír (szabadkézzel készült felvényekkel), Velas Balamonné 1 gyufatartó, 1 kis éjjeli lámpa, 1 kávéka (kézimunka), kézimunkatáca; Kacsó Kovács Pethes Mária 1 gyümölcstáca, 1 gyufatartó, 2 virágcserep; Klayn Jánosné 2 virág váza, 1 dohánytartó; Gróf Crony egy szivar díszmőcsai; Némethy Somoskeőy Mária egy szobor.

Ransburg mohón kapott utána és sietve elolvast.

Ezalatt megélt a terem katonákkal és Ransburgot nagy erőfeszítéssel győztesek le.

— Uram! — mondá csendesen Pál a lovagnak — mikor akarsz Temevárra menni? az iratok elkészítve a podgyász teremben vannak. Solyomvárt pedig két emberünkkel Kolozsvár felé már elküldém irataink egy részével.

— Korán reggel indulok, — felelé sugva a lovak — Ransburgot tegyetek illő helyre; de megtiltom, hogy vele bárki is gorombán bánjék. Vezetésétek szobáiba minden kényelme meg legyen. Én Katalinnal akarok kevéssé beszélni.

A parancs teljesítve lőn. Ransburgot alig bírták kiváratni a szobából, mi közben is átkozá a lovagot.

Ketten maradtak a szobában, Katalin és a lovak. Csendesen ment a leányhoz a délcég ifju a megfogyán kezét szeliden mondá:

— Édes Katalinom! ne ütközzél meg, hogy így jöttem hozzád, de mint Erdély fejedelme nem tehettem másképen.

— József! — mondá a nő neheztelve — ezt rosszul tevéd. Szívem ugyan a régi irántad, de ily berontás nehezomre esik.

— A föld jogos birtokom már Katalinom, mert öt nap óta fejedelem vagyok. Előbb-utóbb megkellott volna ennek ügye történni, azért jobb hamarabb átadni a bajon. Atyádról ne aggódjál, baja szála sem fog meggyűrűlni. — És ezzel szeliden voná magához Katalint.

E lovak volt Rákóczy József, Erdély új fejedelme. Most menjünk pár évvel vissza a múltba, hogy történetünk szálait összeköthessük.

(Folyt. köv.)

Sárfy Aladár.

melyre teljes theakaszt; Gansel József egy gyermekjáték; Bogovich Alexandrine egy kál aszka (kasmó), egy gombostámpa; Simko Frigyes két alabastrom kál gyertyatartó; Velas Vilma egy lámpatáca (kézimunka), gesztenyertartó; Dessewffy Gyuláné egy thea csésze, két doboz thea; Schulcs Janka virág váza; Kocsanok Mária kál gyertyatartó, borstartó, kis petroleum lámpa; Guttmann László és neje két gyertyatartó; Szerény Kacsó Kovács Gizella két fali állvány, egy lámpatáca (kézimunka); Hacsor Margit kanapépárnához való himzés; Pirót Fűredy Janka kis éjjeli lámpa, hamutartó, szivar, gyufa és hamutartó; Schaeffelen Margit szivartárcsa, hamutartó, gyümölcstáca; Elfer Edéné két virág váza, thea kanna és csésze, gyümölcstartó; Karlik Jánosné kenyérszár, hamutartó, gyufatartó, szivartárcsa, csokorcsészé; Jakubovics Józsefné két gipszszobor; Dessewffy Elekné lámpa, váltartó; Aulinger Károlyné majolika gyümölcstál, virágtartó, csokortartó; Markovics Odóné lámpa; Szadovszky János és neje ékszerartó, íróasztali teljes készlet; Hussinkó Kék Gizella gyümölcstáca, gyümölcstál; Mezei Lórá pohár, virágvasa virággal, bonbonliere; Falsenburg Tivadarné két lámpa; Mikoviny Gizella két virágcserep; Salgyártó Hajós Mária, és Amália két virágtartó; Tantosy Géza kézimunkák díszítésben; Szakálné Keresztúr tolltörő, lámpatáca lámpasípka; Szakál Zsuzsanna Margit lámpasípka, egy kézimunka díszítés; Pribil Antalné liqueur service 6 személyre; Farkas Ferencné bonbonliere; Kohn Sándorné névjegytartó; Bogdán Mihályné névjegytartó, porcsukortartó; Bogdán Sándor 2 bonbonliere, 1 török pipa; Mellicher Ferencné 1 liqueur service, 1 fogas; Madách Emma 1 pamlagpárna, 1 doboz illatazerrel; Weiss Jakabné 1 tintatartó, 2 kávéket, 1 játékosgóra, 1 kál gyertyatartó, 2 gyertyamancsette, 1 szivarcsopóka, 3 sőtálcza, 3 kis vizes tálcza; Silberer Adolfné 1 hamutartó; Hussár Gabriella sachtok kál festéssel, legyező és kassette kálfestésekkel.

## Hírek.

Hymen. Dr. Heksch József helybeli törekvő és kedvelt fiatal orvosunk f. hó 28-án jegyezte el Borsodi (Pfeffer) Gizella kisaszonny, Borsodi (Pfeffer) Ignác p. sándorházi (Fehérm.) földbirtokos kedves leányát.

Ipolyságon a mekedvelőtársulat újból megalakult nov. hó 28-án. Az alakuló gyűlésen előbbi Pongrácz Lajos úr, Hontmegye érdemteljes főjegyzője s a szépművészetnek mindig ügybuzgó előmozdítója, választott meg, jegyzőül pedig Hederváry Antal ügyvéd úr, hi halmozott ügyvédi teendői mellett a szép cél iránti meleg érdeklődéssel fogadta el a műzsa pennáját. — A társulat programjával azt tűzte ki, hogy időszakonként szavallati, szongora és ónek estélyekkel s szimul-előadásokkal fogja betölteni a tél unalmas óráit. — Szép sikert kívánunk hozzá.

(F. E.) Kohn Armin úr, B. Gyarmatról, ki legközelebb Hontmegye bekebelezett Ipolykezi községben, a Laszkáry-féle birtok megvételé által földbirtokossá lett, az építendő rom. kath. iskola építéséhez 20 frttal járult, azon felül évenként ugyanott két jó tanuló fiúnak ösztöndíjat tűzött ki.

Gelléri Mór úr a következő felhívást küldte be hozzánk: Kereskedelmünk magyarosodása érdekében! Az írók és művészek társaságában s hó 11-én tartott értekezlet a kereskedelem magyarosítása érdekében egy bizottságot küldött ki oly utasítással, hogy az ez irányban szükségesnek mutatkozó alkalmeszerű lépéseket kezdeményezze. Ez utasításhoz képest van azern csónk a hazai közönség figyelmébe következő felhívástunkat ajánlani. A kereskedelem magyarosodásának, nagysfontosságát s horderőjét nemzeti jellegünk megőrvása szempontjából is nem kell bővebben indokolnunk. Mint minden államnak, úgy hazának is a fő-törökvesét kell, hogy képezze lakosságának nemzetiesedése, institúcióinak nemzeti szellemben való fejlődése és államalkotó közepostályának a nemzeti törökveséssel való asszimilációja. És ha az eddigi viszonyokban megtaláljuk az indokot, mely kereskedelmünk elnö-metemesedését következményül bírta, azt hisszük, hogy a nemzeti törökvesek hatalmas nyilvánulásaival viszont elérkezett az idő, melyben a kereskedelem magyarosodása érdekében életérős mozgalmat kell indítani az egész országban, s az ez tekintetben eddig élénken mutatkozott hiányokat és mulasztásokat megkettőztetett erővel pótolni. És a munkához, mely társadalmi uton indul, nem chauvinistikus tendenciákkal kell fogni. Nem, akartunk német-heczceket, jancsenirozni s még kevésebb tüzzel-vassal, sebbőlabbal magyarosítani. De meg akarjuk védeni nemzeti jellegünket a kereskedelemben is, a magyar nyelv és szellemnek elvitathatlan jogosultságát be akarjuk hozni a kereskedelembe, hogy ott neki állandó hajlékot biztosítsunk. E hazafias munkához nem a létező viszonyok hirtelen felforgatásai hanem rendszeres, tervszerűen előkészített meg-megvalósztatása, a németből a magyarba való fokozatos áttétele szükséges; e munkában, ha a pillanatnyi eredmény nem lesz is országra szóló, a kitartás és buzgalom meg fogja teremteni a kívánt sikert és a legközelebbi évek számára már teljesen előkészíteni kereskedelmünknek minden ízében magyarosodását.

Zsembery Adolf körünkben előnyösen ismert tánczmester f. hó 1-én kezdte meg a táncztanítást a Lang-Hummer féle nőnevelő intézetben.

(Assicurazioni Generali Triestben.) Az egyesületi bizottság helybenhagyta az intézet alapítókéjének felemelésére vonatkozó tervezetet és pedig oly módon, hogy 1000 darab 1050 frtról szóló részvények bocsátatnak ki, melyekre a befizetés 30 %. Ezáltal a társulat alapítókéje 5.250.000 frtra emeltetik. A hátralékos 70 % a részvényesek kötvényeivel fedeztetik. Az új részvények 1800 frnyi árfolyammal 815 frtért for-

galomba bocsátatnak és az elért agio, mely körülbelül 1.000.000 frtra rug, a tartaléklaphoz csatoltatik. Az egyesületi bizottságban a tárgyalás alkalmával a társulat körélmé ellenében ellenérvül felhozott, hogy az 1874-ben alkotott instructió értelme szerint új részvények kibocsátása nem engedélyezhető addig, míg a régiak teljesen befizetve nincsenek. A bizottság azonban az engedély megadása mellett volt, mert elár sorban az agloból eredt egy millió frnyi nyeresemény a tartaléklaphoz csatoltatik, továbbá azon körülményt is figyelembe vette a bizottság, hogy a hátralékos 70 % felett kiállítandó kötvények kifogástalan minőségűek. Döntő befolyással bírt az alapszabályok idevágó módosításai, melyek ministeri jóváhagyással is ellátottak. Ezen alapszabályzati módosítás lényeges kezességet nyújt ezen intézet szilárd kezeléséről. Ennek egyik főpontja az életbiztosítási osztály teljes elválasztása a kárbiztosítási osztálytól, úgy hogy pl. minden osztály jutalék tartalékának fedezete kizárólagosan ez utóbbi javára betábláztatik. Az osztrák-magyar biztosítási ügy érdekében kívánatos lenne, hogy e példa utánzásra találjon.

Az esperességi tisztviselőkre történt szavazás eredménye a következő. Az alesperességre Wladár V. 17, Simko Frigyes 15 szavazatot kapott. Pénztárnokságra: Wladár Viktor 28, Geduli E. Ferenc 14, Simonidesz János 2, Frenyo Gyula 1, Simko Frigyes 1-et. Főjegyzőségre: Wladár Miksa 18, Holles Danó 18, Pucz Lajos 9-et. Első aljegyzőségre: Pucz Lajos 24, Gál Mihály 6, Szuljka Mihály 4, Simonidesz J. 3. Maróthy Emil 2. Másodaljegyzőségre: Bodiczky Sámuel 16, Szuljka Mihály 8, Simonidesz János 4, Holles Danó, Gál Mihály, Farkas Géza, Molitörz János, két-két szavazatot. — Körelkészekül választottak: Szuljka Mihály, Déder János, Frenyo Gyula, Svehla Ede, Szolár György, A többi körökben, mivel általában szótöbbséget egy sem nyert, új szavazás rendel-tetik. Új szavazás ejtetik meg az alesperesi, főjegyzői, és másodaljegyzői állásokra. A szavazatok Dessewffy Ottó szavazatszedő kildöttségi elnök úrhoz decz. hó 15-éig beküldendők.

Dr. Mellicher Ferenc kir. ügyész úr mult héten Losoncban a kir. járásbíróshoz börtönhelyiségeit meg-vizsgálván, azokat rendben találta; egyszerűsind megtekintette a bíróság büntügyi iratait is a noha azok az iktatóval tökéletesen egyeztek, nem kis meglepetésének és csudálkozásának adott kifejezést azon tapasztalata fölött, hogy három hónap óta, mióta t. i. az új büntetőtörvények hatályban vannak, a losonci kir. járásbíróshoz előtt csupán 3, mond három hivatalból üldözendő eset volt tárgyalás alatt, holott ugyanazon idő óta a szécsényi, sziráki, süléki és b. gyarmati kir. járásbíróshoznál az ily esetek hússzor, harminczszor, sőt több-szörösen is föl-működtek a losonciaknál; vagy talán azok kitűnők tehát az erkölcsök Losoncban és vidéken, ami ugyan igen kívánatos és szép lenne, de hibetelen; avagy valami illetéktelenség, hogy ne mondjuk helytelenség és szabálytalanság forog fenn: a mennyiben a járásbíróshoz elő tartozó vétségek és kihágások talán más hatóság által ítéltetnek el? Tertium non datur.

Reményi Károly barátunk collegialiter tisztelteti a „Losoncz és Vidéke“ újdondásának érzékeny megjegyzéseire, hogy ha csakugyan áll az, mit a nevezett lap a losonci vörös kereszt négyelet november 27-ki bálja indokolásánál felhoz, t. i. hogy a losonci úrhöl-gyek úgy gondolkodtak, miszerint „ami B.-Gyarmaton (november hóban) jól megy, az majd csak Losoncban is megjárja“, akkor megerősítést nyer épen azon föl-tetés, mit Reményi Károly úr cikkében igen kíméletesen, mint jó célra nem vezető dolgot érintett, t. i. hogy bár Losoncz egy megyéhez tartozik B.-Gyarmattal mégis minden áron dissidens politikát akar követni. Haznos-e ez társadalmilag? (hogy egyéb tekintetekről halgassunk,) annak megítélését nyugodtan bízzuk az elfogultlan olvasóra.

Nt. Palkovics Viktor urat, ki mint segédlelkész három évig működött B.-Gyarmaton, s egyházi magvas beszédei, valamint az összes itteni iskolákban a hit és vallás erkölcsi oktatás által közéleti ismerés és népszerű-ségre tett szert, Ő Eminentiaja s bibornok-prímás Ipolyságra helyezte át, hová ő e hó elején teljesen már el is költözködött. Öszinte sajnálattal váltunk meg e művelt és a társadalmi téren is igen kedvelt fiatal paptól. Helyébe nt. Gondá Béla káplán úr, megyénk fia lőn Ipolyságról áttért.

Özvegy Tompa Mihályné jeles költőnk neje, nov. hó 29-én életének 52ik évében Putokon jebblétre szenderült. Hűlt tetemei a hamvai sirkertbe télettek hön szeretett férje mellé.

Üngylikonasz. B.-Gyarmaton egy Csesznák Andráss nevű földész beretivával meczte meg torkát; Antal Pálné zsemlecs asszony pedig, mert a szeretője egy éjjeli zsemlye pénzétől megfosztotta, bóbánatában fel-akasztotta magát.

Ujszeművek. Táborzsky és Parsch zenemű-kereskedésében megjelentek: P. Gyendai Idyllék ma-



gyar dalok felett szongorára aszerint Székely Imre 100 ik mü 2-ik füzet 11. sz. Róza bokorban jöttem. 12. Hüljámzó Balaton közepén. 13. Befutta az utat a hó. 14. Rozmariin szál. 15. Huzad szigány. 16. Sárga csikó. 17. Eszrével terem nyáron. 18. A kis madár 19. A kis leány kertjébe. 20. Román dal. — Ára 3 frt.

## Terve a nógrádmegyei gazdasági egyesület alapszabályainak

(Folytatás.)

### IV. Közgyűlés.

26. §. Az egyesület ügyeit közvetlenül a közgyűléseken intézi, közvetve az igazgató választmány, szakosztályok, vidéki körök, szövetkezetek és megbízott tisztviselői vagy kiküldöttei által intézeti és határozatokat általuk fogadtatják.

27. §. A nógrádmegyei gazdasági egyesület székhelye B. Gyarmat, hol az együleti irodával a titkár állandóan tartózkodik.

28. §. Minden évben kétszer felváltva B. Gyarmat és Losonc városában rendes közgyűlés tartatik, rendkívüliek pedig a nevezett két város közül ott és annyiszor, hol és valahányszor a választmány vagy elnökség szükségesnek látja, vagy húsz alapító vagy rendes tag írásban követeli.

29. §. A rendes közgyűlések határidejét mindenkor az első közgyűlés vagy az általa e célra megbízott elnökség állapítja meg, ezek közül egy minden tavasszal a múlt évi számadások megvizsgálása és egy minden ősszel a jövő évi költségvetés megállapítása végett tartandó.

30. §. A közgyűlést az elnök hívja össze nyilvános hirdapok és meghívó jegyek által. — Közgyűléseken mindenkor az elnök vagy alelnök elnököl; — mindkettő távolléte vagy akadályoztatása esetén a megjelölt tagok első elnököt választanak.

31. §. A közgyűlés tárgyai:

a) Az elnök jelentése az egyesület működéséről, a pénztár állapotáról, az előbbi év végzámadatairól.  
b) A legközelebbi év bevételeit és kiadásait illető évi előirányzatát megállapítja.

c) Választja 6 évre az elnököt, 2 alelnököt és választmányi tagokat, és a választmány hármass kijelölése alapján ugyan csak 6 évre illetve a 34. §-ban kijelölt esetben állandóan az egyesület hivatalnokait.

d) Az elnökség által a választmány egyetértésével tiszteleti, alapító és rendes tagok főlvétele feletti határoz, valamint a bejelentett évdíjas tagokat tudomásul veszi, s a névsorba iktatattja.

e) Elfogad közérdekű gazdasági kérdések fölötti értékesítéseket, melyeket azonban 24 órával előbb az elnöknek kell bejelenteni.

f) A választmány által netán indítványozott alapszabályi módosítások, vagy az egyesületnek netán szükséges valóandó önkezes felosztása feletti határoz, és az esetben meghatározza azon nyilvános gazdasági cölöket, melyekre a fan maradt egyesületi vagyon fordittassék.

32. §. A közgyűlés határozatait viszonylagos többséggel hozza, osupán az f) alatt említett önkezes felosztás esetében kívántatik a jelenlevők kétharmadának szavazata oly módon, hogy ez alkalommal csak is az alapító és rendes tagok szavazhatnak, s érvényes határozat hozatalára nem csak az összes tagok két harmadának jelenléte, hanem a jelenlevők két harmadának szölöbbsége kívántatik.

### V. A választás, az egyesületi hivatalok betöltése, és az egyesületi tagok főlvétele.

33. §. Az egyesület elnöke, 2 alelnöke és az igazgató választmány tagjai a közgyűlés által szavazati cölönlákkal 6 évre választatnak.

34. §. Az egyesület hivatalnokai egyelőre hasonlóan a közgyűlés által titkos szavazat utján 6 évre választatnak. — Az első 6 évi ciklus leteltével jogában áll az egyesületi közgyűlésnek e hivatalok alkalmaztatását állandóvá tenni s szolgálati szerződéssel is biztosítani.

35. §. A jelentkező alapító rendes és évdíjas tagok a választmány által előlegesen bejegyeztetnek s

felvételük megerősítés végett a legközelebbi közgyűlés elé terjesztetik. — E végre

36. §. A megye minden szbíró járásában ajánlkozott s felkért hazafiaknál alkalmas fejezettel s rovatokkal ellátott ívek lesznek letéve, melyeknek aláírásával magát ki ki felajánlhatja az egyesület és azon szakosztályok tagjává, melyek hatáskörébe működni ohajt.

37. §. A tiszteleti tagok választása az elnök előterjesztésére hasonlókép a választmányban kerül előleges tárgyalás alá; az ezen tanácskozáások eredménye szerint választandó személyek névjegyzéke az elnök által végérvényes elfogadás végett a legközelebbi közgyűlés elé terjesztetik.

### VI. Igazgató választmány.

38. §. Az igazgató választmány áll az elnök, az alelnökből, az egyesület hivatalnokaiából, a közgyűlés által titkos szavazással 6 évre választott 24 tagból és a szakosztályos előadó, valamint vidéki körök és szövetkezetek két két képviselő tagjából.

39. §. Az igazgató választmány képviseli az egyesületet, vezet annak minden a közgyűlésre fel nem tartott ügyeit az alapszabályok és közgyűlési határozatok értelmében.

40. §. Az egyesület közgyűlési és választmányi intézkedéseinek közvetlen felelős fogadtatásai az elnök, a 2 alelnök és az egyesület következő hivatalnokai: a) titkár, b) pénztárnok, c) rendes ügyész, ezen kívül d) szükség szerint a titkár mellett alkalmazott segédírnok és hivataloszló; kik az egyesület pénzügyéhez képest közgyűléssileg meghatározott évi listával látvák el.

41. §. Mintán az egyesületet az igazgató választmány képviseli, minden az egyesület működésére vonatkozó indítványt, jelentést abhoz kell benyújtani; az intézi el a folyó ügyeket, az készíti el a közgyűlés számára, az előterjesztéseket, s a közgyűlésben előfordulandó tárgyak sorozatát.

42. §. A választmány B. Gyarmaton két hónapban rendszerint egyszer, s ha szükség lenne gyakrabban is. — Losoncra pedig mindenkor az ugyanott tartandó rendes vagy rendkívüli közgyűlést megelőzőleg üléseket tart s a közgyűlés tárgyai előkészítéséről az egyesületi határozatok végrehajtásáról, valamint az egyesületi érdekek előmozdításáról is folyvást gondoskodik.

43. §. A választmány a közgyűlés által helyezett költségvetéshez képest a megkívántató kiadások folyóvát tételéről s általában a rendszeres kezeléséről valamint az egyesületi pénzek s az egyesületi vagyonhoz tartozó összes tárgyak biztosításáról, továbbá az alapítványi tőkék s többletek gyümölcsöző befektetéséről gondoskodik.

44. §. Az igazgató választmány határozata csak akkor érvényes, ha az ülésre valamennyi választmányi tagok és szakosztályok képviselői szabályszerűen meghívatnak, s azon az elsőkönyv vagy alelnökön kívül még legalább 6 választmányi tag jelent meg, s a megjelölt tagok viszonylagos szölöbbségével hozatott.

### VII. Szakosztályok.

45. §. Minthogy a mező gazdaság számos ágraszlik az egyesület kebelében több szakosztály, vidéki kör és szövetkezet működik, melyek a választmánnyal folytonos összeköttetésben lévén, a közgyűlés és választmány határozatait és megbízásait fogadtatják, jelen a megye gazdasági viszonyára vonatkozó adatokat begyűjtik, a szakmájokban felmerülő új eszméket, javaslatokat megvitatják, tapasztalataikat közlik, különféle kérdések megoldásánál véleményét adnak, a gazdasági kiállítások és versenyek rendezésében közreműködnek, új terményekkel kísérleteket, s azok eredményéről jelentést tesznek.

46. §. Ily szakályok lehetnek:

1. Józsegrendezési.
2. Földmívelési.
3. Állattenyésztési, melyek főként bizottságilag működendő alosztályai:
  - a) szarvasmarha tenyésztési,
  - b) juhászati,
  - c) lótenyésztési,
  - d) sertésenyésztési,
  - e) haltenyésztési,
  - f) baromfi tenyésztési
4. Szőlőmívelési és borászati.

5. Gyümölcsészeti, konyhakertészeti, virágészeti egyezseremind méhészeti.

6. Erdészeti és befásítási.

7. Gépzéeti és áplizéeti.

8. Technológiai, mely magában foglalja a szén, ecetgyártást, a gazdasági ipar ágakat és háziipart.

47. §. Ezen szakosztályokba az egyesületi tagok az aláírási íveken tetszésük szerint bejegyeztetik magukat s azok listáin megjelenhetnek, nyilatkozhatnak s szavazati joggal bírnak.

48. §. A szakosztályok magukat szervezve saját kebelükből elnököt, jegyzőt, s előadót választanak. — Tanácskozásiokról s határozataikról jegyzőkönyvet vezetnek, azokban oly szakértőket is részesíthetnek, kik az egyesületnek nem tagjai. A választmány első szakmájukhoz tartozó tárgyakban javaslatokat terjesztenek, vitatkozásiak, kísérleteik s feladott munkájuk s eljárások eredményéről jelentést tesznek, s magukat a választmányi üléseken választott előadójuk vagy elnökük által képviseltethetik.

49. §. A szakosztályokat, mintán szabályszerűen szerveztettek a kitűzött helyen s tetszésüktől függő időben tartandó üléseikre választott elnökül hívja össze.

### VIII. Járás körök és szövetkezetek.

50. §. A járási körök állanak az illető járásokban bejegyzett tagokból.

Ezek teendőiket az egyesületi közgyűlést megelőzőleg tartandó üléseken végzik; azonban a kör elnökének belátására bizatik szükség esetén rendkívüli gyűlést tartani.

A kör ezen gyűléseiben elnököt, jegyzőt választ, az elnöknek a kör működése feletti jelentését fogadja, melynek folytán újabb utasításokat ad, és a teendőket megrendeli.

A benyújtott indítványokat tárgyalja, a közgyűlés vagy igazgató választmány által küldött ügyeket elintézi; az év végével számadását felülvizsgálat végett a közgyűléshez felterjeszti.

A kör ülésein rendes jegyzőkönyv vezetetik, mely két kiküldött tagja által hitelesítve szintén a közgyűlés elébe terjesztetik.

A kör minden érintkezése a közgyűléssel az igazgató választmány utján történik.

51. §. A megyebeli gazdasági körök és szövetkezetek kitűzött cölölaik utólréséül az egyesület kezvevényeiben csak úgy részesülhetnek, ha tagjai annak alapító vagy rendes tagjai közé főlvetettek, s terheiben szintén osztozva az egyesület szabályai szerint az igazgató választmány által kijelölt feladatukat közzehatólag teljesítik.

### IX. Elnökség.

52. §. Az elnök kötelessége:

a) évenként kétszer B. Gyarmaton rendes közgyűlést összehívni s ezt egyezseremind a hirdapokban közzé tenni.

b) A közgyűlésnek jelentést tesz az egyesület múlt félévi működéséről és az egyesületi vagyon állapotáról. Bejelent a közgyűlésnek tanácskozás végett előterjesztendő tárgyakat, vezet a tanácskozási, felüggel a rendre, jegyzőkönyvhitelesítő és szavazatvétel bizottságot nevez, kimondja a határozatokat.

c) Az 1. alelnök hívja össze az igazgató választmányt, és pedig a rendes havi ülésekre egyszerű meghívó levelek által, rendkívüli ülésekre pedig a tanácskozás alá kerülendő tárgyak rövid megjelölésével, s azokon miként az elnök akadályozása esetében a közgyűlésen elnököl.

d) Az első alelnök akadályoztatása esetén, annak teendőit a 2. alelnök veszi át teljesen.

e) Az elnökség képviseli az egyesületet hatóságok irányában s kifélé; ő osztja ki az ügyeket a választmányi tagok, szakosztályok, tisztviselők között, s tanácskozásiak szavazatok egyenlő esetében, szavazata döntő. Az egyesület és választmány nevében kiadott okleveleket s egyéb iratokat a titkárral együtt ő írja alá.

Felalós szerkesztő

Horváth Danó.

## H I R D E T É S E K.

### UNSCHULDEDE

Mária-Valéria-utca

BUDAPESTEN.

Ajánlja a legjobban kidolgozott LEFAUCHEUX és LANCASTER vadászfegyvereit, valódi drótesővekekkel, 80—90 lépésre a legjobban belőve, továbbá a legjobb REVOLVEREKET, töltényeket és minden szakba vágó vadásztárgyakat a lehető legolcsóbb árban.

Percussion fegyverek Lefaucheurra vagy Lancasterre átalakítása szolidan, olcsón és gyorsan eszközöltetik. — Csaka fegyverek a lehető legcsekélyebb feltűzés mellett ájjakkal becsérélhetnek.

Minden fegyverért kezkeskedem és nem tetszés esetén egy hó alatt becsérélek.

Árjegyzék kívánatra ingyen küldetik.

Jóházból való két fiú,  
legalább 14 éves, tanulónak felvétetik  
Alberti Ferencz vaskereskedésébe  
Vácson.